

Indult BETSBOL Szer. 24. Jan. 1787.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' F. Császári és Királyi Birodalomból.

Nem régiben kolt kegyelmes parantsolatja által azt méltóztatott rendelni a' F. Monárkha, hogy az Austriában eltöröltetett Klástromok mozgó jószágai közzul az arany és ezüst a' pénztverő házhoz vitetessék; a' drága gyongyok és kővek az Eklésiai Cassa' számára leg jobb móddal el adattassanak, egyéb óltári ékecségek, misefszolgáltatásához tartozó ruhák a' Püspokokhez vitetessenek, és ezek által a' szegény Eklésziák számára kiöfztassanak. — A' F. Monárkha fötisztelendő Mitterbahher Urat, ki ennek elotte a' F. Helytartó Tanátsón Tanátsos vala, a' már edgy nihány esztendőtfogva ürellel lévő Győri Püspoki-székre helyhezette; ennek helyére tészeratt Joseph Jaskovits Sz. Ferentz szerzetebéli Papa

Meghala a' hetedik orvosi tudományt tanuló Ifjúis azok között, kik azon már említett Vénus' nyaval lyájában meghóltaszfzonyiállat' teste' felbontzaltatása' alkalmatosságával megbetegedtenek vala. — Gróf *Lotterman*, egy Komáromi embernek, kivel egyszer méltatlanságot tselekedettnek lenni itélé magát, halála óráján 6000 forintokat testála olly feltétel alatt, hogy az ő nevét azon embernek neis emlittenék. Ezen pénzt edgy bizonyos Tisztviselő vette vala kezéhez, hogy a' Komáromi Városi Tanátsnak általadja; ki a' pénzt által nem adván a' Tanátsnak, midőn nem régiben a' testamentomat kitanúlt ember a' F. Monárkha előtt ezen maga ügyével megjelenék, azon ítélet jöve a' Komáromi Tanátsra, hogy a' 6000 forintot fizesssemeg; de a' Tanáts megbizonyítván, hogy a' pénz néki által nem adatott légyen, azon pénzt kezéhez vett Tisztviselő, mind ezen, mind más ehez hasonló tselekedetéért fogságba esék. — A' Bétsi fő Oskolában Ekkésiai Historiát tanító Profesfor *Watterode* Ur ellen 16 vádló punctumokat nyújtabé a' F. Monárkhanak nem régiben az idevaló fő Püspök és Kárdinalis Ur ő Eminentiájá, a' közönféges Levelek szerént; de a' megnevezett Professsor Ur csak nevetéssel mondatik mindezek ellen magát általmazni. — Baró *Métzburg* a' F. Monárkhától Moldavai és Oláh országi Agensnek tétetett, és Decembernek 16-dikán megérkezven Bukarestbe, 28-dikán bémenetelre való engedelmé volt a' *Vajdához*. — Erdélyből írják, hogy Báró *Zágoni* idősebb *Szentkereszti Sámuel* Ur ő Nagysága, ki a' F. Királyi Tábla mellett tett hoszfzas szolgálatja után egész fizetéssel nyugodalomra tétetett vala, a' múlt hónapnak 13-dikán meghalálozott. Az itten szüntelenfolyó Táblák Májusban 2 Districtualis Táblákkal váltat-

nak-fel; mellyek közzül edgyik Kolosvárt, a' másik M. Váfarhelyt lészén. — A Pofonyi -Királyi fő-iskolában Kozonséges, Nemzeti, és Természeti Torvényt tanított Professzor és F. Királyi Udvarnok **T. Horvát István** Ur, magától a' Felsőéges Mónárkhától a' Koszegi Districtualis Táblára Assessornak tétett. —

Frantzia ország. Az Országnek Titoknokja a' Királynak nevével már jelentette és kihirdette az országnek ezen hónapnak 29-kén *Verszáliában* tartandó Gyűléset, és az Ország' Nagyjainak világos és józan ítéletű Tagjait Levele által hivogattais, kik e' következők lésznek: 7 Érsekek, 7 Püspökök, 8 Fohadivezerek, az Ország' Parlamentumainak Préfessei és kozonséges Prokátori, a' 4 Tartományoknak Követyei, 12 Grófok, sok született Hertzegek, a' fobb Városoknak követyei, Kereskedők, Árendások 's egyebek. Mindoszve fog állani ez a' Gyűlés 136 személlyekből. A' tzelja ennek a' Gyűlésnek e' következő dolgok: 1) A Protestánfoknak tellyes hazafiúi szabadságok és jusok felől való rendeléseknek kozonséges megerősítése és kihirdettetése. 2) A' földtol és örökségtől fizetni szokott adónak meghatározása. 3) A' Királyi Jóságoknak és Erdőknek eladása. 4) A' só árának és a' harmintzadnak meghatározása. 5) Minden Ország' kebelében lévő hármintzadoknak az Ország' széleire való helyheztetése. 6) A' Barátoknak jóságairól lejendő bizonyos rendelések. Melly igen orvendeznek ezen a' Frantziák, midőn láttyák, hogy ez a' regi jó szokás, mely az ő Törvényeiknek épfégben való megtartója volt, de 1626-tól fogva számkivetésben vala, az ő jobbágyait szerető XVI-dik Lajosok által viszontag régi virágzására visszra hozattatik. Ebben a' Gyűlésben
mint

mint Királyi Biztosok megjelennek, Marsal Segur; Gróf Vergennes és Calone Urak.

Anglia. Egészsz igyekezete abból áll a' Londoni Udvarnak, hogy valahol tsak útát lát országának boldogítására, és sok adósságainak lassanként való lefizetésére, semmit próbálatlanul elnemúlaffon. Erre leghasznosabbnak látván lenni a' kereskedésnek jó lábra való állítását, minekutánna a' Frantziával a' kért kereskedésbéli szövetséget tokélltetesűgre vitte, már most a' Spanyoloknál kereskedik, és az Ámerikai Spanyol országban való kereskedést akarja megnyerni *Walsingham* Követe által, ki a' Spanyol Udvarnál leg kisebbbetis el nem mulat ezen végnek kívánások szerént való eléréfere. — *Commadore Philips*, ki a' *Botany-Bayba* küldendő Népnak hajós Kapitánnyának neveztetett, már *Syrius* nevű hadi hajón fujtattya a' szelekkel vitorlát. Az e' végre kirendeltetett hajóknak száma szüntelen gyűl *Portsmouth*hoz. Többnyire mind Gonosztévők, a' kik ide akarnak szállíttatni, de ezekis nem minden személy választás nélkül, mert azokat a' kik a' tomlötzben zenebonáson viselték magokat, az ujj Afrikai Koloniában telepítik meg, és tsak azokat viszik *Botany-Bayba*, a' kik az ő fogságoknak idéjen szelidebbül viselték magokat, és az ő magok' megjobbitásoknak bizonyos jeleit mutatták. Felféges polgári rendelés! ez által az országból a' gyulevés és artalmas lakosok kimerittetnek, kiknek amott az Égnek természetétől roszsz hajlandóságai megváltoztatván, mért nem lehetne belőlök még olyan népetis reményleni, mint a' szokevény és tolvajokból álló Roma szerzoiból, és a' Kárhágói partokta egynéhány Afzszonyoktól és Leányoktól késértetett Didó Varóssának lakóssáiból kerekedett?

Spanyol Ország. A' Királly elébbeni egészségére vízfűza állittaván, szokása szerént vadászatbeli gyakorlással mulattya a' napnak térhét. — Az *Arragóniai Tsatorna* melly *Tsászárnak* neveztetik, és a' melly az *Otzeán* és *Déli Tenger*eket foglalja öszve, véghetetlen költséggel és munkával óhajtott végére vitettetett, és a' múlt eszt. Nov. 9 napján a' *Mariaflorcsi* Kikötőhelybe 13 hajók érkeztenek meg rajta. — A' ragadó és járovány hideglelés, mely *Spanyol országnak* azon *Tartomány*aiban, a' melyekben harapozott vala, többet hordott a *koporsó*-ba 600 ezer embernél, már naponként kezd lassanként szunogetni. — *Mexikóból* is azt írják ide, hogy ottis hasonló ragadó nyavallya uralkodik, melly a' *Iakofoknak* egymásra ragadozza életeket.

Olaszország. Itt az embereket szünhetetlen nyughatatlanságban tarttya a' földindulástól való rebegés. *Kiminiben* Dec. 26-kán olyan nagy földindulás rázta meg a' házakat, hogy azok egymásra omlottanak, és az omlások között letek 25 személlyek temető sírjokat, *Kimini* mellett egy faluban pedig 500 személlyeket nyomtak alá jök a' lerohant épületek, és az egész faluban csak egy ragadhattaki életét a' veszedelemből.

Török Ország. Mind roszsz szelek fujnak *Egyiptomból* *Konstántzinápolly* felé; most nem régen illyen hirt vettének az *Egyiptomi Pártosokkal* való hadakozásnak folyásáról: Miolta a' *Fuánál* esett hartznak kotzkája *Kapután Basfának* hatot vetett és *Kairot* elfoglalta, a' szerentse ugy láttzik hogy el fordította tölle ortzáját. *Abdi-Basa* *Syriában* későn érkezett meg a' Segítő sereggel, és a' katonáknak szedése is igen immel ámmál folytattatott; utólyára tsakugyan *Ismael-Kihaja* Vezérlése alatt, kinek *Záfloit* követ-
ték

ték a' Török udvarnak hívségében meg maradtak *Ismael* és *Hassán Basák*, a' pártos-seregnek ellene indulának, kik Sept. 14-kén *Ibrahim* és *Murád* alatt *Siutnál* számoson egybe fereglettek vala. Sept. 28-kán megütöztek, melly mind a' két részről sok ki ontott vérben áll vala; az azután való nap esett verkedés szinte olyan veszedelmes vala, de utóljára csak ugyan kéntelenitettek a' Pártosok az erdekbe hátra vonni magokat. Azonban ezen balúl szólgát hadnak kimenetele nem hogy eltűggesztette volna sziveket; főt újra helyre állították és megerősítették magokat. A' gazdag hópénz csak hamar sokakat húzott *Záiz* lojik alá, kivált a' pénzt szerető Arabs Lovaság nagy bővéllyel tödült táborokba. Ezen ujj néppel és erővel a' Törököket rendes hartzal meg támadván, *Tsirdsénél* keményen meg verték, a' Hartzhelyét elfoglalták, és mindeneket feldúlták; a' két Verés *Hassán* és *Ismael* nagy sebeket kaptanak. A' megvert Tábor' Vezérlője *Ismael - Kihaja* meg szaladott és hét Férjfiaktól kéfértetvén, *Kairóba* horta a' sátorfát, hogy ezen szerentfétlen kimeneteluhartzot *Kapután-Basának* megvigye; a' ki legottán a' Verbuálásához fogott, noha az e' féle készületekkel oly hatalmas és magát elszánt ellénféggel, nem igen lehet várni hogy igen sokra meheszen: mondják ugyan, hogy azután ismét megverte volna a' Pártosokat, és egynéhány Egyiptomból hozott fejeket mutogatnak; *Konstantinápolyban* a' Tsászfár' udvaránál kifüggesztve; de inkább lehet hinni, hogy ezekkel csak a' több Törököknek szeméit akarják békotni, a' kik magok is igen készek volnának az ő jó Urok ellen való felkelésre; ha ahoz való környülállásokat láthatnának.

Elegyes Tudósítások.

Dresdából írják, hogy Sakszoniában két Gróf, a. m. Gróf Gersdorf és Gróf Baudiffon Urak személyes hartzba botlák:kozván egymással, Gróf Gersdorf az indulatok' zabolátlan duhoslégenek áldozattya leve. Elsoben mind a' ketten egymásra futotték pistolyokat, és egygyik fe fértvén meg a' másikat, a' mellette lévok kérték, hogy már egymásnak botfállanak meg, és többé a' betsületet ne kéressék fegyverekben; kezis fogott Gersdorf Baudiffonnal, és minden ellene való nehézlégét letévén, tsak arra az egyre kéré, hogy egynéhány spádé dőfést számára ne szállalana szánni; vonogatta ugyan magát Baudiffon, és mikor már a' szive körül kereskedettis, megelégedett a' maga óltalmazásával; de utóljára tsak ugyan kéntelenítettet Gersdorfnak torkán oly véletien szúrását ejteni, melly miatt az fegyverét kezéből kiejtvén, mig Mittenvaldra érkeztek volna vele, veszekedő lelkétkibotsátá. — *Kamelfordban* Kornvallis Tartományában egy olyan *Inby Katalin* nevű 102 esztendos aszfzonyt temettenek el a' napokban, kinek 8 fiai, 2 Leányai, 90 unokái, és unokáinak 75 gyermekei maradtanak; ugy hogy majd mind az egészsz halotti Gyűlés az ő véreből való volt. — A' Lengyel országi Királyról azt írják, hogy Kiouba volna zélja menni; hogy a' Kersónéfusi Koronázásra ottan általmenendő Muszka Tsászfárnéval beszélfessen, mellynek előre való jelentésére már ez előtt jó idővel Komártzevski Generálját a' Muszka udvarhoz küldötte. —

Egy Récept, és egy Hollandus Prédikátzió,

Egy bizonyos Társaságban panaszokoldván egy Ur gyengélkedő egéllégeről és vádolván mintegy Doktorokat egyhez az ott jelenlévök kozzúl így

szoll: Ezek a' fok hires Doktorok nem tudják az én nyavallyámat meggyógyítani, nem tudnak nekem egy olyan Réceptet adni, hogy állandó jó egészségem légyen. Mellyre az ott jelenlévő nagy hirá és furtsa eszű Doktor Sz. azt felelé: De hogy nem tudunk, imé én az Urnak mindjárt adok egy olyan Réceptet, a' mellyel ha élni fog, minden bizonyal állandó jó egészsége lesz. Leülvén a' Doktor Ur ezt írja egy tzedulará amaz Énekből: Szívem megalásván s. a. t.

„ Eteled, italod mértékletlén légyen.

„ Dobzódás részegség ne nehezítsen.

„ Előzván t. i. ezzel ezen Urnak mértékletlen életére, a' mely mindenek előtt esméretes. Ez a' Récept, mivel másoknak is foknak fog használni, szükség hogy a' Magyar Kúrir közölje a' torkoslag' megbetegeskedő Urakkal. — A' Teremtésről, nevezetesen a' mi talpig mezeitelen első Szüléinkről Államról prédikálván nem régiben egy Hollandus Prédikátor, hogy az Evangyéliomnak világát a' maga Halgatói között annál meszszzebb terjefszthesse, minekutána a' Teremtést Mófes után feuekig meg-magyarázta volna, illy kérdest tesz fel a' meg-fejtésére:

„ Miért teremtette az Isten Évát akkor, mikor Ádám alutt, és nem mikor ébren volt? Erre egy lekönnyoklott nagy pausat tsinálván, mint-hogy Halgatói között senki nem felele, egy bölts Prédikátort jádzó rántzba szedett szemöldökű homlokkal így felele meg magának; — azért, mond; mert az Isten félt, ne hogy Ádám az ő Mesterségét megtanulja és több Afzfonyj állatokat tsináljon magának. Ezt a' közönséges Levelekből olvastam. Lám a' világossalag be terjed, ennek okát eddig igen kevés ember tudta.